

KURSPLAN

Sjuksköterskans roll vid sviktande hälsa - omvårdnad, patofysiologi och farmakologi, 30 högskolepoäng

The Nurse's Role in Failing Health - Nursing, Pathophysiology, and Pharmacology, 30 credits

Kurskod:	H1SRVN	Utbildningsnivå:	Grundnivå
Fastställt:	2025-10-17	Utbildningsområde:	Vårdområdet
Reviderad:	2026-06-08	Ämnesgrupp:	Omvårdnad/omvårdnadsvetenskap
Gäller fr.o.m.:	2026-08-24	Fördjupning:	G2F Grundnivå, har minst 60 hp kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav
		Huvudområde:	Omvårdnad

Lärandemål

Efter genomgången kurs ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- förklara hur patofysiologi relaterar till symtom, diagnostik och behandling, inklusive farmakologi, vid specifika sjukdomstillstånd
- förklara farmakodynamiska och farmakokinetiska grundbegrepp samt läkemedelsinteraktioner och biverkningar
- förklara omvårdnadsåtgärder vid sviktande hälsa.

Färdighet och förmåga

- utföra läkemedelsberäkningar och självständigt söka information om läkemedel
- hantera läkemedel på ett patientsäkert sätt samt informera om läkemedlens effekter och biverkningar
- administrera läkemedel enligt gällande författningar
- tillämpa omvårdnadsdokumentation
- identifiera och analysera behov av omvårdnad samt upprätta omvårdsplan i samband med sviktande hälsa
- tillämpa omvårdnad vid sviktande hälsa
- kommunicera med och undervisa patienter med sviktande hälsa
- uppvisa sådan lämplighet i professionskunskaper så att ingen persons hälsa eller säkerhet riskeras.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- identifiera och reflektera kring det egna behovet av ytterligare kunskaper och färdigheter
- reflektera över omvårdnadens roll för att förebygga och lindra symtom vid sviktande hälsa och under behandling
- reflektera över kärnkompetenserna och konsensusbegreppen i förhållande till sviktande hälsa.

Innehåll

Läkemedelsberäkning;

- enhetsomvandling
- läkemedelsberäkning i samband med tablett, flytande läkemedel, injektion, kräm och salva
- läkemedelsberäkning vid syrgas, spädning och infusion
- rimlighetsbedömning och omvårdnad i samband med läkemedelsberäkning, administrering och behandling

Allmän farmakologi;

- farmakodynamik
- farmakokinetik
- interaktioner och biverkningar
- författningar gällande läkemedelshantering och läkemedelsadministration

Patofysiologi, diagnostik, behandling och omvårdnad vid sviktande hälsa inom följande områden;

- blod- och lymfatiska systemet
- endokrina systemet
- gynekologi och obstetrik
- kardiovaskulära systemet
- mag-tarmsystemet
- nervsystemet
- njurar och urinvägar
- omvårdnad i samband med operation
- respirationssystemet
- rörelseapparaten
- S-HLR vuxen grundutbildning
- smärttillstånd
- tumörer
- vätskebalans och syra-basbalans

Undervisningsformer

Kursen genomförs utifrån studentaktivt lärande i form av föreläsningar, seminarier, simuleringar samt verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

Klinisk utbildning omfattar VFU, seminarier samt simuleringar och utgör 15,5 hp av kursens totala 30 hp.

Undervisningen bedrivs på svenska men engelska kan förekomma.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet samt avslutade kurser inom sjuksköterskeprogrammets termin 1 eller motsvarande kunskaper. Vidare krävs genomgångna kurser i termin 2 inom sjuksköterskeprogrammet eller motsvarande kunskaper.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kursen examineras i form av fyra individuella skriftliga tentamina: 1) skriftlig tentamen i läkemedelsberäkning, 2) skriftlig tentamen i allmän farmakologi, 3) skriftlig tentamen i sjukdomslära och farmakoterapi I, 4) skriftlig tentamen i sjukdomslära och farmakoterapi II, seminarier, simuleringar samt VFU.

Vid icke godkänt betyg på simulering sker tillfälle 2 och 3 nästa gång kursen ges, men innan gräns för avstämning inför uppflyttning.

En erbjuden placering för VFU räknas som ett förbrukat tillfälle för detta examinationsmoment och betygssätts U/G oavsett studentens deltagande om inte särskilda skäl föreligger. Även en avbruten VFU räknas som ett förbrukat tillfälle om inte särskilda skäl föreligger. Antalet examinationstillfällen för VFU är begränsat (se stycket om begränsningar av antalet tillfällen för verksamhetsförlagd utbildning).

Vid icke godkänt betyg på VFU hänvisas student till att genomföra denna VFU nästa gång kursen ges inom det ordinarie kursutbudet.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Skriftlig tentamen 1	1 hp	G/U
Skriftlig tentamen 2	2,5 hp	G/U
Skriftlig tentamen 3	4 hp	VG/G/U
Skriftlig tentamen 4	4 hp	VG/G/U
Seminarier	4 hp	G/U
Simulering	5 hp	G/U
Verksamhetsförlagd utbildning	9,5 hp	G/U

Övrigt

Tillfälligt avbrytande av verksamhetsförlagda studier (VFU)

Hälsohögskolan får avbryta en students medverkan i VFU eller annan praktisk verksamhet under pågående kurs om en student visar grov olämplighet/oskicklighet när studenten tillämpat sina färdigheter på människor. En student vars VFU eller annan praktisk verksamhet har avbrutits på grund av grov olämplighet/oskicklighet får inte delta i kursen på nytt innan kursansvarig eller examinator har kontrollerat och godkänt att studenten har de kunskaper och färdigheter som behövs. I samband med beslut om avbrytande ska i beslutet anges på vilka grunder avbrottet är baserat. Efter beslutet ska även en individuell plan fastställas för studenten i vilken ska framgå vilka kunskaps- och färdighetsbrister som finns, vilket stöd studenten kan räkna med, hur kontrollen ska gå till, när den första kontrollen ska äga rum och när eventuella nya kontroller får äga rum.

Begränsningar av antalet tillfällen för verksamhetsförlagd utbildning

Avbrott på VFU eller annan klinisk/praktisk verksamhet på grund av grov oskicklighet räknas som ett underkänt tillfälle. Student som bedöms underkänd på tre VFU placeringar i samma kurs måste avbryta sina studier i den aktuella utbildningen. En student som blivit underkänd tre gånger på VFU ska erbjudas samtal med studievägledare.

Kurslitteratur

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Andersson, R., Regné, S., & Rogmark, C. (red.) (2021). Kirurgiska sjukdomar. (Tredje upplagan). Studentlitteratur.

Almerud, A., Engström, M., Edberg, A., & Wijk, H. Red. (2025). *Omvårdnadens grunder Hälsa och ohälsa*. (Fjärde upplagan). Studentlitteratur.

Backman, A., Ehrenberg, A., Göransson, K., & Wallin, L. Red. (2025). *Omvårdnadens grunder Ansvar och utveckling*. (Fjärde upplagan). Studentlitteratur.

Björkman, E., & Hagberg, M. (2023). *Läkemedelsräkning för sjuksköterskor*. (Sjätte upplagan). Studentlitteratur.

Boman, L., & Wikström, C. (2023). *Medicinsk teknik. Teori, planering och genomförande*. Studentlitteratur.

Borgfeldt, C., Sjöblom, I., Strevens, H., & Wangel, A. (2025). *Obstetrik och gynekologi: för sjuksköterskor*. (Femte upplagan). Studentlitteratur.

Ekwall, A., & Flint, C. (red.) (2024). *Akut bedömning och initial behandling: strukturerat omhändertagande*. (Första upplagan). Studentlitteratur.

Ericson, T., & Lind, M., & Zelano, J. (red.) (2026). *Medicinska sjukdomar*. (Sjätte upplagan). Studentlitteratur.

Henriksson, O., & Lennermark, I. (2017). *Värt att veta om vätskebalans: lärobok om vatten-, elektrolyt- och syra-basbalans*. (Femte upplagan). Studentlitteratur.

Marmstål Hammar, L., Nilsson, S., & Öhlén, J. Red. (2025). *Omvårdnadens grunder Perspektiv och förhållningssätt*. (Fjärde upplagan). Studentlitteratur.

Nordeng, H., & Spigset, O. (red.) (2020). *Farmakologi och läkemedelsanvändning*. (Tredje upplagan). Studentlitteratur.

Senaste upplaga av kurslitteraturen ska användas.

Vetenskapliga artiklar samt annat material tillkommer.